روزنامه شرق

دوشنبه ۱۴ فروردین ۱۳۸۵ ■ ۴ ربیع الاول ۱۴۲۷ ■ ۳ آوریل ۲۰۰۶

سال سوم ■ شماره ۷۲۶ ■ ۲۸ صفحه ■ ۱۵۰ تومان

از سوی مقام معظم رهبری اعلام شد

سال ۸۵، سال پیامبر اعظم

ایسنا: رهبر معظم انقلاب اسلامی پس از صدور پیام نوروزی سال ۸۵ در نخستین روز بهار در جمع مجاوران و زائران حرم مطهر رضوی(ع) حضور یافتند و طی سخنانی بر حق مسلم ایران در استفاده از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای تاکید کردند. ایشان همچنین روز پنجم فروردین در جمع هزاران نفر از مردم و جمعی از عشایر عرب مناطق دشت‌آزادگان، سوسنگرد، بستان و حمیدیه و هویزه و همچنین گروه‌های زیادی از کاروان‌های راهیان نور در محل یادمان شهادت . . . صفحه ۲

استاد صنعتی درگذشت

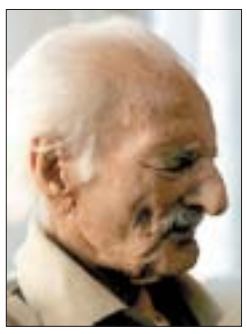

سام فرزانه: خانم‌ها، آقایان، خبر مرگ هنرمندی را به اطلاعتان می‌رسانم که دوبار در جریان تحولات سیاسی ایران، افراطیون مجسمه‌هایش را که از مردم ستم‌دیده ساخته بود، خرد کردند و بار دوم دلش را چنان شکستند که دیگر مجسمه نساخت. خوانندگان روزنامه شرق، استاد علی‌اکبر صنعتی در آستانه ۹۰سالگی درگذشت. استاد صنعتی یتیم بود و درد و رنج مردم فرودست جامعه در تمام کارهایش دیده می‌شد. در جریان کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ و برکناری دولت مصدق، عده‌ای از اراذل به نمایشگاه او هجوم آوردند و مجسمه‌هایش را شکستند. نقاشی‌هایش هم از بین رفت. . . صفحه‌آخر

تاکید ایران برحقوق هسته‌ای خود

گروه سیاسی: وزیر امور خارجه ایران بامداد شنبه و پس از بازگشت از کنفرانس بین‌المللی خلع سلاح در ژنو برنامه هسته‌ای ایران را غیرقابل بازگشت دانست و تاکید کرد: تهران نمی‌تواند از حقوق خود عدول نماید.

به گزارش ایسنا، متکی همچنین واکنش فعلی ایران به بیانیه شورای امنیت را بر مبنای راه قانونی که کشور تاکنون دنبال کرده، توصیف کرد. وی همچنین در خصوص بیانیه غیرالزام‌آور شورای امنیت سازمان ملل متحد در خصوص فعالیت‌های هسته‌ای ایران تصریح کرد: اقدام انجام شده از سوی شورای امنیت موجب تاسف است، چرا که یک فعالیت روشن قانونی از سوی جمهوری اسلامی ایران و یا هر کشور عضو معاهده ان‌پی‌تی باید در سازمان تخصصی خود مورد بررسی قرار بگیرد. وزیر امور خارجه ایران، ضمن سیاسی دانستن اقدام شورای امنیت ادامه داد: در حقیقت شورای امنیت در یک اقدام سیاسی و با نگاه سیاسی به صدور این بیانیه اقدام کرد و همچنین عملاً نیز موجب تضعیف جایگاه بین‌المللی انرژی اتمی شد که مرجع تخصصی و فنی رسیدگی به چنین مباحثی است. متکی افزود: شاید بتوان گفت که به‌جای حاکمیت منطق برتر در تصمیم‌سازی شورای امنیت متاسفانه قدرت برتر در آنجا حرف زده و سعی کرد که اعمال نظر نماید و همانگونه که این قبیل تصمیم‌سازی‌ها در بسیاری از موضوعات دیگر جهانی نتوانسته نقش‌آفرینی داشته باشد، تصمیم‌سازی‌های غلط نابجا نیز طبیعی است که در اینجا هم نمی‌تواند تاثیرگذاری خود را داشته باشد. وزیر امور خارجه ایران در ادامه تاکید کرد که ما اعتقاد نداریم که پنج مساوی است با همه دنیا و بنابراین تصورمان این است که جمهوری اسلامی ایران کاری را که آغاز کرده استیفای حق قانونی خود پس از ۳۶ سال عضویت در معاهده ان‌پی‌تی است که این حق طبیعی‌اش بوده و شورای امنیت نیز باید تلاش نماید و آژانس هم باید تلاش کند تا در جهت پیوند زدنی که استیفای این حق را توامان با رفع نگرانی‌هایی که وجود دارد و با تحکیم رژیم عدم اشاعه که از نظر ما هم موضوع مهمی است، گام بردارد. متکی ادامه داد: بنابراین ما امیدواریم در شورای امنیت هم به طرق مختلف در جهت اجرایی شدن تصمیمی که جامع‌الاطراف باشد، بکوشد. این تصمیم باید دربردارنده حق قانونی ملت ایران باشد و از سوی دیگر نگرانی‌هایی که اگر وجود دارد را رفع نماید.

وی تاکید کرد: اعتقاد قطعی ما این است که حل موضوع هسته‌ای ایران دوگزینه دارد که یکی گزینه مبتنی بر تعامل و همکاری و دیگری گزینه مبتنی بر تقابل و درگیری است و ترجیح جمهوری اسلامی ایران گزینه نخست است و تمام تلاش‌های دیپلماتیک ایران در چند سال گذشته و ماه‌های آینده بر این مبنا استوار خواهد بود. وزیر امور خارجه ایران در پایان سخنانش گفت: آنچه که می‌تواند اتفاق بیفتد یک تعامل همه‌جانبه برای یک توافق همه‌جانبه است که بر مبنای گفت‌وگوها و با محوریت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صورت می‌گیرد. متکی همچنین در ژنو پیشنهاد ایجاد یک کنسرسیوم منطقه‌ای برای تولید سوخت هسته‌ای تحت نظارت بین‌المللی را ارائه کرد. اظهارات متکی پس از آن صورت گرفت که ۱۵ عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد روز چهارشنبه هفته گذشته و پس از حدود ۳ هفته رایزنی بیانیه‌ای غیرالزام‌آور را به تصویب رساندند که بنابر آن از ایران خواسته شده است در مدت ۳۰ روز همه فعالیت هسته‌ای خود را به حالت تعلیق درآورده و به میز مذاکرات بازگردد. فردای آن روز یعنی پنجشنبه هفته گذشته هم وزرای خارجه ۵ کشور عضو دائم شورای امنیت یعنی آمریکا، روسیه، فرانسه، انگلیس و چین به علاوه وزیر خارجه آلمان در برلین تشکیل جلسه دادند و در خصوص نحوه برخورد با ایران، اگر تهران فعالیت‌های هسته‌ای خود را متوقف نکند، بحث و تبادل‌نظر کردند. کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه ایالات متحده پس از این نشست، گفت که این اجلاس پیامی بسیار محکم به تهران بود که جامعه بین‌الملل متحد است. جک استراو وزیر امور خارجه بریتانیا هم پس از نشست برلین ادعا کرد که هم‌اینک این مسئولیت با ایران است که به جامعه جهانی نشان دهد که برنامه‌های هسته‌ای‌اش کاملاً اهداف صلح‌آمیز دارد. استراو در پاسخ به سئوالی در مورد این موضوع که اگر ایران فعالیت‌های هسته‌ای خود را ظرف مدت ۳۰ روز به حال تعلیق درنیاورد، آیا شورای امنیت بیانیه‌ای الزام‌آور در مورد ایران تصویب خواهد کرد یا خیر و پس از آن چه اتفاقی خواهد افتاد، گفت: قطعنامه‌ای به تصویب خواهد رسید و پس از آن مشخص خواهد شد که چه اتفاقاتی خواهد افتاد. با این حال اما استراو احتمال تحریم علیه ایران را رد نکرد. با این حال، سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه تاکید کرد که کشورش همچنان با اعمال تحریم علیه ایران مخالف است.

■ **تحریم علیه ایران، ایده بدی است**

اما در همین حال، محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که از نظر فنی مسئول رسیدگی به پرونده هسته‌ای ایران است گفت: «ایران تهدیدی فوری به شمار نمی‌رود و تحریم علیه تهران ایده بدی است.» البرادعی که در قطر سخن می‌گفت اضافه کرد که پیام وی به ایران این است که جامعه جهانی در حال از دست دادن شکیبایی خود است. البرادعی در ادامه به تهران توصیه کرد که خود را با ارائه اطلاعات به مدیرکل آژانس مجهز کند. از سوی دیگر کوفی عنان دبیرکل سازمان ملل متحد هم از بیانیه شورای امنیت استقبال کرد. عنان در اظهاراتی گفت که این بیانیه نشان‌دهنده روح اجماع بین‌المللی در مورد برنامه هسته‌ای ایران است.

■ **ورود بازرسان آژانس به تهران**

این در حالی است که گروه بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به سرپرستی مدیر جدید منطقه‌ای آژانس جمعه آینده به تهران می‌آیند. یک دیپلمات آگاه در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر با اعلام این خبر افزود: سفر این گروه از بازرسان از سه هفته پیش برنامه‌ریزی شده است و بازدیدهای آنان طبق پادمان و ان‌پی‌تی صورت می‌گیرد. وی تاکید کرد که این سفر به بیانیه اخیر شورای امنیت و درخواست‌های مندرج در آن ارتباط ندارد.

■ **رایس: ایالات متحده به دیپلماسی در مورد ایران پایبند است**

از سوی دیگر، کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه ایالات متحده در مصاحبه‌ای در بریتانیا تاکید کرد که کشورش در مورد یافتن راه‌حلی دیپلماتیک در مورد آنچه بحران هسته‌ای تهران خواند، تاکید دارد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، رایس که به همراه همتای بریتانیایی خود دیروز به طور غیرمنتظره وارد عراق شد، در پایان سفر سه‌روزه‌اش به انگلیس گفت که ایران با عراق فرق دارد. رایس ادامه داد: ما بر این باوریم که بخت موفق شدن دیپلماسی هنوز وجود دارد. اما ما در حال همکاری با هر کسی که بتوانیم و به هر شکلی که بتوانیم به صورت دیپلماتیک هستیم. رایس که با تلویزیون ITV گفت‌وگو می‌کرد، ادامه داد: «ایران عراق نیست من می‌دانم که در ذهن مردم چه می‌گذرد. شرایط متفاوت است.» رایس در ادامه افزود: ما ۱۲ سال قطعنامه‌های شورای امنیت [در مورد ایران] نداشتیم، موردی که کشوری همسایه‌اش را مورد تهاجم قرار داده باشد و بخواهد آن را به خاک خود ضمیمه کند. همان کاری که عراق در سال ۱۹۹۱ در مورد کویت انجام داد. با این حال اما رایس بار دیگر تاکید کرد که رئیس جمهوری آمریکا هیچ گزینه‌ای را کنار نمی‌گذارد. جک استراو وزیر امور خارجه انگلیس هم که در این مصاحبه حضور داشت گفت: ما برای حل مسئله ایران به روش دیپلماتیک سخت تلاش می‌کنیم. استراو همچنین تاکید کرد که روسیه، از اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد، درباره ایران «نگران» است. مسکو همواره از مخالفین برخورد تند با ایران از جمله تحریم تهران است و موضعی متفاوت با انگلیس، فرانسه و ایالات متحده پیش گرفته است. وزیر خارجه انگلیس اضافه کرد که مسکو نگران ایران است روسیه هم‌مرز ایران است و هزاران نفر از مردمش در آنجا کار می‌کنند.

■ **متن کامل بیانیه شورای امنیت درباره ایران**

شورای امنیت سازمان ملل متحد در بیانیه‌ای غیرالزام‌آور که به اتفاق آرا درباره برنامه هسته‌ای ایران صادر کرد ضمن ارائه فرصت ۳۰ روزه به ایران برای تمکین به موارد درخواستی در قطعنامه قبلی شورای حکام بر ادامه فعالیت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای حل مسائل باقی‌مانده در ایران تاکید کرد. شورای امنیت بار دیگر بر تعهد خود درباره معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای (ان‌پی‌تی) تاکید می‌کند و حقوق کشورهای عضو را مطابق با ماده I و II این معاهده مبنی بر توسعه تحقیق و تولید و استفاده بدون تبعیض از انرژی هسته‌ای برای اهداف صلح‌آمیز یادآور می‌شود. شورای امنیت با نگرانی جدی بسیاری از گزارش‌ها و قطعنامه‌های صادره از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته‌ای ایران را که به این شورا توسط مدیرکل این آژانس ارائه شده از جمله قطعنامه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ماه فوریه(GOV/2006/14) یادآور می‌شود. شورای امنیت همچنین با نگرانی جدی گزارش مدیرکل در تاریخ ۲۷ فوریه ۲۰۰۶ (GOV/2006/15) را یادآور می‌شود که در آن برخی از موضوعات و نگرانی‌های باقی‌مانده از جمله مواردی که می‌تواند ابعاد نظامی داشته باشد و اینکه آژانس در مقامی نیست که بتواند نتیجه‌گیری کند فعالیت و یا ماده اعلام نشده‌ای در ایران وجود ندارد، ذکر شده است. شورای امنیت نگرانی جدی خود را درباره تصمیم ایران برای از سرگیری فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی اورانیوم از جمله تحقیق و توسعه و تعلیق همه همکاری‌هایی که مطابق با پروتکل الحاقی با آژانس داشته اعلام می‌دارد. شورای امنیت از ایران می‌خواهد مراحلی که از سوی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از آن خواسته شده عملی کند به‌خصوص درخصوص پاراگراف اول اجرایی مربوط به قطعنامه(GOV/2006/14) و این امر برای ایجاد اعتماد درباره صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای این کشور و حل مسائل باقی‌مانده اساسی است و در این رابطه بر اهمیت خاص تعلیق کامل همه فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی و بازفرآوری از جمله تحقیق و توسعه تاکید می‌کند که باید مورد تائید و راستی‌آزمایی قرار گیرد. شورای امنیت ابراز اطمینان می‌کند که این تعلیق و تمکین کامل و تایید شده ایران به درخواست‌های شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌تواند با راهکار دیپلماتیک و قابل مذاکره‌ای همراه باشد و تضمین کند که برنامه هسته‌ای ایران صرفاً به منظور اهداف صلح‌آمیز است و بر تمایل مثبت جامعه بین‌المللی در حل این مسئله تاکید کند که این امر همچنین به نفع نظام منع گسترش هسته‌ای در دیگر نقاط خواهد بود. شورای امنیت حمایت شدید خود را از نقش شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام می‌دارد و مدیر کل و دبیرخانه این آژانس را برای ادامه تلاش‌های حرفه‌ای و جاری خود برای حل مسائل باقی‌مانده ترغیب می‌کند و بر ضرورت ادامه فعالیت‌های آژانس برای روشن کردن مسائل باقی‌مانده مربوط به برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران تاکید می‌کند. شورای امنیت از مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌خواهد که ظرف ۳۰ روز درباره روند تمکین ایران به موارد درخواستی از سوی شورای حکام آژانس به شورای حکام و به‌طور همزمان به شورای امنیت گزارش دهد تا مورد ملاحظه قرار گیرد.

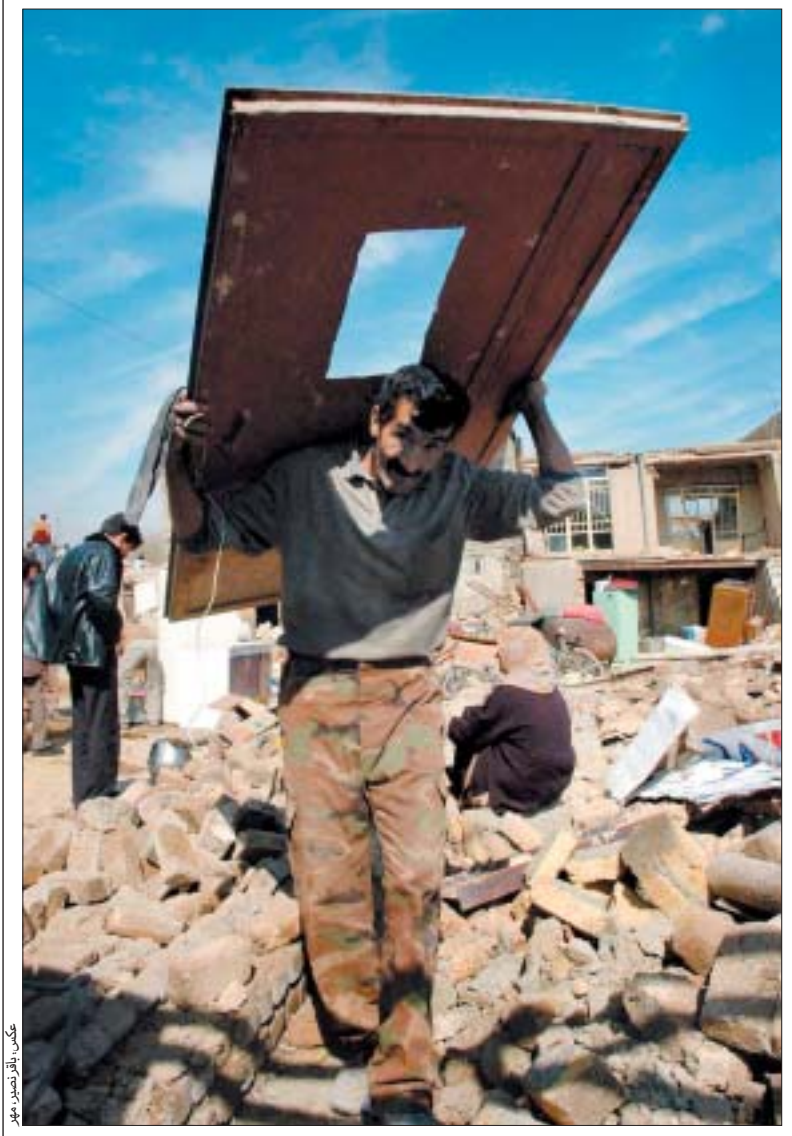

عکس: باقر نصیر مهر

زلزله در نوروز

گروه اجتماعی: بروجردی‌ها سیزده‌به‌در را از سه روز پیش از سیزدهم فروردین شروع کردند. این را مهدی شهد اهل بروجرد که با خبرنگار شرق صحبت می‌کرد گفت. زمین‌لرزه‌ای که بامداد روز جمعه (ساعت ۴ و ۵۰ دقیقه صبح) بخش شرقی استان لرستان را به لرزه درآورد شش درجه در مقیاس امواج در دل زمین قدرت داشت، اما این زمین‌لرزه بزرگ، پیش از وقوع خبر داده بود و زمین‌لرزه‌های شب پیش که به بزرگی ۵/۱ و ۴/۷ ریشتر منطقه را لرزانده بود هشداری برای اهالی بود تا شب را در خانه‌ها نخوابند. مسئولان استانداری لرستان می‌گویند که همان شب ماشین‌های بلندگودار در خیابان‌ها به راه افتادند و مردم را از خانه‌ها بیرون کشیدند، بروجردی‌ها خوش‌اقبال بودند که زلزله خبر کرده بود وگرنه باید انتظار قربانی شدن بیش از ۶۸ نفری را داشت که تا به حال تلفات این زلزله اعلام شده است. گرچه شب بروجرد و روستاهای اطرافش و شهر دورود سرد بود اما بیشتر مردم ترجیح دادند تا شب را در خیابان و ماشین سپری کنند. در این شرایط چادرهای تفریحی که ۲۰ هزار تومان بیشتر قیمت نداشتند به بهای ۵۰ هزار تومان فروخته شد و برای همین چادرهای گران نیز مردم در صف ایستاده بودند. با اینکه تلفات جانی زلزله لرستان در مقایسه با زلزله‌های مشابه اندک بود، اما خسارات مالی این زلزله فراوان بود و چندین روستا در اطراف بروجرد صد درصد ویران شد. قسمت شرقی شهر بروجرد که دومین شهر بزرگ استان لرستان است خسارات جدی دیده است.

■ **تخریب سه بنای تاریخی بروجرد**

بنابر گزارش‌های رسیده سه بنای تاریخی مسجد سلطان، مسجد جامع و امامزاده جعفر شهرستان بروجرد ویران شد. گلدسته‌های مسجد جامع که قدمتش به دوران قاجار می‌رسید به کلی ویران شد و کاشی‌کاری‌های طاق مسجد سلطان نیز که به دوره فتحعلی‌شاه قاجار متعلق بود در این زمین‌لرزه فرو ریخت. این درحالی است که کیانوش چراغی مدیر مجموعه تاریخی فلک‌الافلاک خبر داده است که پس از زلزله ستادی در داخل قلعه مستقر شده تا میزان خسارت بر بناهای تاریخی شهرهای خرم‌آباد، بروجرد و دورود را مشخص کند.

■ **چادر با شناسنامه**

مشکل چادر عمده‌ترین معضل است که در مناطق زلزله‌زده همچنان وجود دارد. علی سیف معاون ستاد حوادث غیرمترقبه استان لرستان این خبر را تائید کرد که در شب اول امدادگران برای تحویل چادر از متقاضیان شناسنامه خواسته بودند. او توضیح داده بود که: «نزدیک به ۳۳۰ روستا در این حادثه از ۲۰ تا ۱۰۰ درصد تخریب شدند که اهالی آنها باید در شب گذشته اسکان داده می‌شدند. ستاد حوادث غیرمترقبه استان لرستان تعدادی چادر، پتو و سایر امکانات را به این روستاها و مناطق زلزله‌زده ارسال کرد. متاسفانه برخی از مسافران نوروزی و برخی از افراد به محل‌های تعیین شده مراجعه و درخواست چادر و پتو می‌کردند. ما با توجه به اینکه امدادرسانی به کسانی که منازلشان را از دست داده بودند در اولویت کاری خودمان قرار داده‌بودیم به همین علت درخواست کردیم تا با ارائه شناسنامه تسهیلات در اختیار زلزله‌زدگان قرار دهند. این قضیه مشکلاتی را برای مردم به‌وجود آورد. برای اینکه بیشتر افراد بومی زلزله‌زده نتوانسته بودند وسایلشان را از زیر آوار درآورند و عملاً هیچ برگه هویتی نداشتند. به همین دلیل این مورد را لغو کردیم و کار توزیع چادر و پتو و سایر اقلام را به شوراهای مناطق و روستاها سپردیم.» وی با اشاره به مشکلاتی که برای تامین آب آشامیدنی و تهیه مواد غذایی به‌ویژه نان پیش آمده بود گفت: «ظرف دو روز بعد از زلزله بیش از ۱۰ هزار قرص نان و غذای سرد و کنسرو در میان مردم دو شهر بروجرد، دورود و روستاهای زلزله زده تقسیم شده است. در حال حاضر بخش دیگری از کمک‌های خوراکی نیز آماده است تا برای امروز و فردا در اختیار مردم قرار بگیرد.» سیف درباره آب آشامیدنی مورد نیاز اهالی این مناطق گفت: «روستاهایی که ارتباطشان با شبکه سراسری آب آشامیدنی قطع نشده است مشکل خاصی ندارند. آب آشامیدنی این مناطق بررسی شده است. اما در مناطقی که این ارتباط قطع شده است قوطی‌های آب معدنی توزیع شده است و از این لحاظ نیز مشکلی وجود ندارد.»

وضعیت نواحی زلزله‌زده و سردرگمی مردم زلزله‌زده در شب اول حادثه نشان می‌داد که بنابر رسم مرسوم امداد در کشور، کمک‌رسانی در ساعات اولیه دچار مشکل جدی است. تا جایی که مسئولان استان با کمک استان‌های معین، همدان و اصفهان، هم نتوانستند زلزله‌زدگان را در شب اول حادثه تحت پوشش چادر قرار دهند و گویا مشکل چادر همچنان در منطقه پابرجاست و به این گرفتاری کمبود نان هم اضافه شد.

■ **دلهره ناامنی پس از زلزله**

از همان لحظات اول پس از وقوع زلزله مردم بروجرد دلواپس ناامنی و دزدی اثاثیه‌شان بودند، تجربه زلزله بم و ناامنی پس از آن مردم را به این نتیجه رسانده بود تا در همان حوالی خانه‌ها اسکان داشته باشند. با این احوال معاون فرهنگی اجتماعی شهرداری بروجرد وضعیت آوارگان پس از زلزله را که ۲۵۰ هزار نفر تخمین زده اسفبار توصیف کرده و گفته است: «وضعیت مردم زلزله‌زده بروجرد اسفناک است. مردم از وحشت به خیابان‌ها، پارک‌ها و فضای آزاد پناه برده‌اند و این درحالی است که حتی نیمی از مردم چادری برای اقامت ندارند.» با این حال دیروز سرهنگ پاسدار حمید قبادی فرمانده بسیج سپاه ناحیه بروجرد گفت: هم‌اکنون نیروهای بسیجی و سپاهی به کار امدادرسانی، پشتیبانی و آواربرداری و اسکان مشغول هستند و این نیروها تا زمان تامین امنیت لازم و رفع نیازهای عمومی مردم در منطقه مستقر خواهند بود.

ادامه در صفحه ۲۶

تیترها

تکذیب شایعه فوت آیت‌الله مهدوی‌کنی

صفحه ۲

دولت جدید فلسطین تشکیل شد

یک زن و یک مسیحی در کابینه حماس

صفحه ۳

رایزنی برای تشکیل دولت ائتلافی

پراکندگی آرا در اسرائیل

صفحه ۸

سردرگمی درپی تغییرنکردن ساعت رسمی کشور

صفحه ۴

اعتراض به نطق تلویزیونی شیراک

صفحه اول

آرش فرح‌زاد: دو هفته‌ای است که شهرهای مختلف فرانسه صحنه اعتراض گسترده اتحادیه‌های کارگری و جوانان نسبت به قانون جدید کار است. جمعه گذشته ژاک شیراک رئیس جمهور فرانسه در نطقی از قانون جدید کار حمایت کرد و از امضای قریب‌الوقوع این قانون در روزهای آینده خبر داد. سخنان شیراک بازتاب‌های متفاوتی در روزنامه‌های دو روز گذشته فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی داشت. روزنامه محافظه‌کار «فیگارو» از معدود روزنامه‌هایی بود که سخنرانی ژاک شیراک را موفقیت‌آمیز قلمداد کرد. «فیگارو» می‌نویسد: «همانطور که انتظار می‌رفت رئیس جمهور موفق شد بحرانی که دومینیک دوویلپن نخست‌وزیرش ایجاد کرده بود را تا حد زیادی فروبنشاند. البته این راه‌حلی موقت است و باید به انتظار نشست تا در روزهای آینده شیراک اقدامات موثرتری را به انجام برساند.» روزنامه «اومانیته» نیز با اشاره به نطق تلویزیونی شیراک می‌نویسد: «تنها نکته امیدوارکننده در سخنرانی آقای شیراک وعده او در انجام اصلاحاتی در این قانون است. یکی از اصلاحاتی که رئیس جمهور از آن دم می‌زند گنجاندن تبصره‌ای در قانون جدید کار است که بر طبق آن کارفرمایان نمی‌توانند بدون ارائه مدرک کارکنان خود را اخراج کنند اما در صورت اضافه شدن این تبصره نیز مشکلی حل نخواهد شد.» روزنامه «لیبراسیون» هم اعتراض ژان لویی والتر سخنگوی اتحادیه کارگری فرانسه را مورد توجه قرار داد و به نقل از او نوشت: «سخنرانی تلویزیونی آقای شیراک که در اصل تاییدی بود بر قانون جدید کار ثابت کرد که رئیس جمهور فرانسه هیچ درکی از اتفاقاتی که در کشورش می‌افتد ندارد.» «لیبراسیون» با تایید نظرات والتر می‌نویسد: «ژاک شیراک و اطرافیانش با جوانان فرانسوی ارتباطی ندارند و هرچیزی که در مورد جوانان این کشور می‌گویند به تصورات و خیالات آنها از این قشر برمی‌گردد. شاید به‌عنوان دروغ آوریل بتوان گفت که دولت آقای شیراک از هر نظر شایستگی وضع قانون در مورد اشتغال جوانان را دارد. به نظر می‌رسد با توجه به نطق تلویزیونی رئیس جمهور دامنه اعتراض‌ها گسترده‌تر شود.» روزنامه «لاتریبون» نیز در اعتراض به سخنان شیراک نوشت: «رئیس جمهور قصد داشت در این سخنرانی همه طرف‌ها را خشنود سازد اما نتیجه‌ای که به‌دست آمد کاملاً برعکس بود.» در آمریکا اما روزنامه‌های «لس‌آنجلس تایمز»، «USA Today» و «واشینگتن پست» اظهارات جیل کارول روزنامه‌نگار آمریکایی که اخیراً آزاد شده است را مورد توجه قرار داده بودند.

سرمقاله

چرا از تهران نمی‌رویم

علیرضا اشراقی

زلزله اگر تن داشت، انگشت به دهان بود. گیج می‌شد که ما کیستیم. گنگ و گول نشسته‌ایم. از هیبت هیولایی‌اش باکی‌مان نیست. خم به ابرو نمی‌آوریم. کک‌مان نمی‌گزد؛ ما که در تهران زندگی می‌کنیم. مگر نه این که صد و اندی سال است که در انتظار زلزله‌ایم. مگر نه این که اجل معلقی است که آمدن‌اش حتمی است. الساعه لآتیه. مگر نه این که عمق فاجعه را بارها با خط‌کش اندازه گرفته‌ایم. دیده‌ایم. بیخ گوش‌مان دیده‌ایم. مگر نمی‌دانیم چه بر سر تهران می‌آید. مگر بالای توچال و نیاوران و لویزان نرفته‌ایم. از بام تهران، این شهر سیاه آخرالزمانی را رصد کرده‌ایم. بال‌های خیال‌مان که بسته نیست. به یک چشم بستن می‌توان دید؛ تهران پس از زلزله را. آنچه در وهم نمی‌آید. اما ما از تهران نمی‌رویم. همین‌جا خوشیم. دیگر عادت‌مان شده است. به زندگی با کابوس خو کرده‌ایم. شگفت‌انگیز نیست؟ می‌دانیم چه بر سرمان می‌آید و بی‌خیال نشسته‌ایم. عطسه که می‌کنیم، نشانه درنگ است. آهنگ سفر کرده‌ایم. پیرزنی خواب‌نما می‌شود و برایمان بد می‌بیند. از سفر منصرف می‌شویم. در ایهام و ابهام فال حافظ یا در تاریک و روشن فنجان قهوه‌ای سرنوشت را می‌جوییم. دریغ از آنکه گوشه چشمی هم به حضور سنگین نشانه‌ها داشته باشیم. نشانه‌های فاجعه‌ای که زلزله برایمان به ارمغان می‌آورد. دریغ. اگر بیگانه‌ای بگوید، ناشناسی هشدار دهد، که بمبی اندرون خانه هست؛ آشفته می‌شویم و بی‌درنگ قصد فرار می‌کنیم. می‌دانیم که زلزله می‌آید و باز هم از تهران نمی‌رویم. می‌دانیم و دست‌کم زیر خیمه نمی‌رویم، اوبه نمی‌سازیم و مدام خود را زنده به گور می‌کنیم. اذان‌گویی بانگ می‌گفت و می‌دوید. پرسیدند که چرا می‌دوی گفت، می‌گویند که آوازم از دور خوش است؛ می‌دوم تا آواز خود از دور بشنوم. آواز تلخ زلزله نیز از دور خوش است. ما هم می‌دویم. زلزله در رودبار گلستان می‌آید یا در بم کرمان. در دورود لرستان می‌آید یا در طبس خراسان. هر بار که می‌آید؛ یادمان می‌افتد که فردا نوبت تهران ماست. دو سه روزی من و من می‌کنیم و آخر سر به سرودن شعر و سپردن پتو اکتفا می‌کنیم. زلزله که به پایان می‌رسد، گورکن‌ها که کارشان کساد شد، دوباره یک مشت عمله و بنا ماله به دست می‌گیرند و کمچه می‌کشند. فارغ از ساختن قبر، آماده ساختمان‌های یک بار مصرف می‌شوند. که عباس معروفی می‌گفت، می‌سازند که آدم‌ها برای یک‌بار به مصرف زلزله برسند. دوباره تیرآهن چهارده می‌رود در آرماتور بیست. آجرها به پرواز درمی‌آیند. انگار دارند برای سنگسار کردن زندگی جای مناسب خود را می‌یابند؛ تا آدم‌ها را له کنند. با سیمان و گچ سنگین می‌شوند که به تکانی فرو ریزند. این خانه‌ها از گور ناپایدارترند. سقف خیال‌انگیز خانه‌هامان هوار می‌شود بر سرمان. دیوارهای محافظ‌اش بر ما فرو می‌ریزد. میز و صندلی و چراغ و کتاب، می‌شود شمشیر و نیزه و گلوله و توپ. لوله‌های آب حیات، هستی ما را با خود می‌برد. سایه‌سار درخت، می‌شود تبر و قاتل جان‌مان.

ولتر بود که می‌گفت، زندگی همچون بازی قمار است. ما روی ولتر را سپید کرده‌ایم و روی دست زندگی بلند شده‌ایم. قماربازان قهاری هستیم. رولت روسی بازی می‌کنیم. عجب دل و جراتی داریم. خانه‌هامان را بلندمرتبه می‌سازیم و بالاتر از هر بلندبالایی. می‌رویم شمال تهران تا بالاتر هم باشیم. پول بیشتری هم می‌دهیم. ولنجک، نیاوران، زعفرانیه، تجریش، الهیه، فرمانیه، اقدسیه یا این‌ورتر ونک و میرداماد و جردن و امانیه و سعادت‌آباد و شهرک غرب. هرجا که به گسل نزدیک‌تر باشد؛ گران‌تر است. خوش‌نشینی‌هامان را هم می‌بریم به اوشان و فشم و لواسان و میگون و شمشک؛ که همه بر روی گسل‌اند. تنها پل معلق تهران ما، پل پارک‌وی، روی گسل است. برج سر به فلک کشیده میلاد همسایه گسل است. ساختمان بانک مرکزی بسیار زیبا است و نزدیک دو گسل. وزارت راه‌مان بر سر دوراهی گسل‌ها است. زیر ساختمان اسناد ملی، گسل سیدخندان خفته است و از این دست نمونه‌ها بسیار. طنز ظریفش آنجا است که جوانان‌مان در مسابقات بتن در آمریکا اول می‌شوند. بتنی می‌سازند که بنا را سفت‌تر کند. اما چراغ ما به خانه حرام است. خانه‌هایی که از پای‌بست ویرانند.

مگر تهران بر گسل‌های زلزله قرار ندارد. چرا این همه سست می‌سازند. چرا می‌سازند. برایمان دفترچه راهنمای عملی زنده ماندن در زلزله می‌گذارند و می‌روند با خیال راحت. ما چه خوش خیالیم که روی این پایه‌های سست و زیر سقف‌های سنگین شب را به روز می‌دوزیم، بی‌خواندن همان دفترچه هم. چرا؟ چون اهل تفویض‌ایم. واگذار می‌کنیم سرنوشت خود را. حافظ‌مان می‌گوید، رضا به داده می‌دهیم و از جبین گره می‌گشاییم. سر در برابر مشیت کج می‌کنیم و کار خود را حواله به تقدیر می‌دهیم. زیر شمشیر قضا و قدر روزگار سپری می‌کنیم. اگر تیغ عالم بجنبد ز جای؛ نبرد رگی تا نخواهد خدای. هرچه باشد، نیاکان‌مان کشاورز بوده‌اند. می‌کاشتند و خوش می‌نشستند و سر به آسمان می‌سپردند تا داس مه نو رسد و هنگام درو شود. با هول زندگی کنار می‌آمدند و برنامه نمی‌ریختند. طرح نو نمی‌انداختند. اهل سخت شکافتن جهان نبودند. شتابی نداشتند. هرچه باشد، می‌شود. تا ببینیم چه خواهد شد. هرچه پیش آید، خوش آید. پس در تهران می‌مانیم. چون ایرانی هستیم. جای هولناکی گرفتاریم. اما گرفتار شدن خود را نمی‌بینیم. می‌دانیم و نمی‌بینیم. می‌بینیم و فراموش می‌کنیم. هر آن به یادش می‌آریم و از یاد می‌بریم. فقط پرگویی می‌کنیم. وراجی و حرافی. این ویژگی زیستن در تهران است. آخر زیستن در این شهر، با آسمانی تیره، برجی کج و دماوندی کثیف، فراموش کردن آن است. پس ما همچنان در تهران می‌مانیم. در خانه می‌مانیم. در انتظار زلزله می‌مانیم. سفر به نظاره این تکرار ملال‌انگیز محتوم بی‌سرانجام می‌کنیم. سفر به نظاره این سیر سرد سیاه بی‌امید بی‌فرجام. سفر به نظاره این چرخ گردنده ناچار.

استاد گرامی جناب آقای مصطفی ملکیان

درگذشت مادر ارجمندتان را تسلیت و تعزیت می‌گوییم. از خداوند منان برای جنابعالی و بازماندگان طلب صبر و برای آن مرحومه طلب رحمت داریم.

روزنامه شرق

برادر ارجمند جناب آقای دکتر سید مهدی خاموشی
ریاست محترم سازمان تبلیغات اسلامی

رحلت والد ماجد جنابعالی را صمیمانه تسلیت می‌گویم.
از درگاه خداوند تبارک و تعالی برای آن فقید سعید رحمت واسعه الهی و برای جنابعالی، خانواده داغدار و برادران بزرگوار آن مرحوم، صبر و اجر مسئلت دارم.

محمد عطریان‌فر

برادر ارجمند جناب آقای جلال رفیع

رحلت پدر بزرگوار جنابعالی را خدمت شما، برادران عزیز و خاندان محترم‌تان تسلیت می‌گوییم.
علو درجات آن فقید سعید را از درگاه ایزد متعال مسئلت داریم.

محمد عطریان‌فر - علی خدابخش
مهدی رحمانیان - محمد قوچانی

یار باقی است

مراسم چهلم سجاد و پرهیز چاوشی

رجوع به صفحه ۲۶